

150. ОУ "Цар Симеон Първи"

адрес: гр. София, ж.к. "Дружба" - IV част, ул. "Делийска воденица" №11

телефон: 02 / 879 6663

e-mail: info-2207150@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:/n/

Виолина Велкова-Иванова
Директор на 150.ОУ
"Цар Симеон Първи"

Класификация на формите на насилие и тормоз и предприемане на съответните действия

Ниво на тормоз	Отговор на училището	Документиране	Последователност на процедурите при интервенция и действия
Първо ниво на нарушаване на правилата: Форми на физически тормоз са например: леко удряне, бутане, щипане, драскане, дърпане на коса, хапане, подритване, замърсяване или разрушаване на нечия собственост. Форми на психически тормоз са например: омаловажаване, разпространяване на клюки, обиждане, осмиване, засрамване, подтикване,	На първо ниво, по правило, действията се предприемат от учител и класен ръководител заедно с родител, като се предприема педагогическа работа – индивидуално, за група деца или за класа.	Ситуациите от първо ниво не се регистрират в дневника за случаи, защото са първа проява и не се тълкува като тормоз.	1) Верифициране на подозрение или откриване на ситуация на тормоз – подробно информиране за случилото се от всички участници. 2. Прекратяване на ситуацията успокояване/интервенция на всички участници.

<p>ругаене, клеветене, подигравки, унижение, заплахи, нецензурни коментари, измисляне на прякори, изключване от групови дейности.</p> <p>Форми на сексуален тормоз са например: показване на неприлични жестове и действия, вербален тормоз със сексуално съдържание, разпространение на истории и изображения със сексуален подтекст, съблазняване от друго дете или по-възрастен.</p> <p>Форми на кибертормоз са например: обидни обаждания и изпращане на обидни съобщения (SMS, MMS, съобщения в социалните мрежи, използване на език на омразата, кражба на профили, качване на снимки без разрешение, неприлични и обидни коментари).</p>	<p>При наличие на щети от материален характер – те се възстановяват.</p> <p>По изключение, ако насилственото поведение се повтаря, педагогическата работа не дава резултат, последствията са по-сериозни, ако се касае за насилие от страна на група към индивид или ако едно и също дете, или ученик бива тормозено нееднократно в ситуации, класифицирани като първо ниво, то тогава следва се да предприемат действия, предписани за ситуации от нива две или три.</p>		<p>3.Класният ръководител/учител подробно се информира за случилото се от всички свидетели и участници на ситуацията на насилие.</p> <p>4. Уведомява родителя.</p> <p>5. Консултации-предприемане на индивидуални разговори с участниците от класен ръководител.</p> <p>6. Мерки и действия от страна на класния ръководител-намиране на решение, което да удовлетворява страните и служи за пример на наблюдателите.</p> <p>7. Проследяване изпълнението на предприетите мерки и действия.</p>
<p>Второ ниво – повтаряне на едни и същи нарушения на правилата или при по-сериозни последици.</p> <p>Форми на физически тормоз са например: шамаросване, удряне, стъпкване или късане на дрехи, ритане, обграждане, плюене, отнемане и разрушаване на нечия собственост, дърпане на нечий стол изпод него, дърпане за уши или коса.</p> <p>Форми на психически тормоз са например: изнудване, заплашване, несправедливо наказание, забрана за общуване, отхвърляне и манипулация, подигравки отправени пред целия клас, публично унижение, неприемане,</p>	<p>На второ ниво, по правило, действията се предприемат от учител заедно с педагогически съветник, представител на съвета и директор и задължително участие на родител, като се уведомява директорът. По преценка се подава сигнал ОДЗ или полиция.</p> <p>Координационният съвет прави оценка на риска и се инициира индивидуална работа по случай.</p>	<p>Ситуацията на тормоз се описва в Дневника за ситуации на тормоз и се предприема работа по случай.</p>	<p>1. Верифициране на подозрение или откриване на ситуация на тормоз.</p> <p>2. Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници.</p> <p>3. Уведомяване на ОЗД и/или органите на полицията при ситуации с по-сериозни последици по преценка на класния ръководител заедно с педагогическия съветник или директора; Уведомяването е задължително и незабавно,</p>

<p>манипулиране, публично отхвърляне, разпространяване на слухове.</p> <p>Форми на сексуален тормоз са например: сексуално докосване, показване на порнографски материали, показване на интимни части на тялото и сваляне на дрехи, подтикване или принуждаване към сексуални действия, заснемане в сексуални пози.</p> <p>Форми на кибертормоз са например: непоискано заснемане и разпространяване на снимки и видео, злоупотреба с блогове, форуми, социални мрежи, заснемане без разрешение, унижителни за ученика снимки, видео, кражба на профил или използване език на омразата, заплахи, неприлични коментари).</p>	<p>Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или нарушил училищната процедура, трябва да се уведоми директорът, който следва да се обърне към отделите за закрила на детето.</p>		<p>когато се отнася до случаи на сексуален тормоз, проявяващи се в подтикване или принуждаване към сексуални действия.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Уведомяване на родител. 5. Консултации. 6. Мерки и действия - работа на координационния съвет: анализ на ситуацията от регистъра и предприемане на индивидуална работа по случай с ученик в риск от тормоз и разписване на индивидуална програма. 7. Мониторинг на предприетите мерки и действия.
<p>Трето ниво – злоупотреба със сила, както и ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето, телесния интегритет, за който и да е от участниците в ситуацията.</p> <p>Форми на физически тормоз са например: сбиване, задушаване, събаряне, причиняване на изгаряния и други наранявания, намушкване с остър предмет, провесване от прозорец или високо място, лишаване от храна, излагане на ниски или високи температури и заплашване с оръжие.</p> <p>Форми на психически тормоз са например: сплашване, изнудване със сериозни заплахи, насилствено отнемане на пари и вещи, ограничаване на движението, склоняване към употреба на наркотични и други психотични вещества, включване в деструктивни групи и</p>	<p>На трето ниво уведомяването на ОЗД и/или органите на полицията става незабавно.</p> <p>Действията на ниво училище се предприемат от директор заедно с координационния съвет със задължителното участие на родител и компетентни власти, организации и услуги.</p> <p>Отговорът на училището включва насочване към местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и полицията,</p>	<p>Ситуациите на тормоз от трето ниво се описват в Дневника за случаи на тормоз, като по тях се предприема интензивна работа по случая, включваща всички участници.</p> <p>Ако друга организация или услуга е въввлечена в</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Верифициране на подозрение или откриване на ситуация на тормоз и незабавно уведомяване на ОЗД и/или органите на полицията. 2.Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участниците. 3. Уведомяване на родител. 4.Консултации- предприемане на индивидуални разговори с участниците. 5. Мерки и действия от страна на координационния съвет, интензивна работа по случай, информиране и насочване към

<p>организации, изолация, групово измъчване на индивид или група, организиране на банди, последиците от които са нараняване на другите.</p> <p>Форми на сексуален тормоз са например: съблазняване от друго дете или възрастен, злоупотреба с власт при подстрекаване, изнудване, склоняване и/или принуждаване към сексуални действия, блудство, изнасилване, кръвосмешение.</p> <p>Форми на кибертормоз са например: повторно действие на непоискано заснемане и разпространяване на снимки и видеозаписи, злоупотреба с блогове, форуми, социални мрежи, заснемане без разрешение, заснемане на сцени на насилие, разпространение на записи и снимки на детска порнография.</p>	<p>ОЗД и община по силата на координационния механизъм; -съставяне на Протокол за тормоз и възстановяване на щетата; включване на учениците в допълнителни програми, насочване към услуги в общността.</p> <p>Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или нарушил училищната процедура, трябва да се уведоми директорът, който следва да се обърне към отдела за закрила на детето, центъра за социална адаптация или полиция.</p>	<p>работата с ученика, училището установява връзка с тези организации или услуги и хармонизира дейностите.</p>	<p>други служби или услуги от страна на директора.</p> <p>Ако друга организация или услуга е въввлечена в работата на детето или ученика, училището установява връзка с тези организации или услуги, за да синхронизира дейностите.</p> <p>Проследяване изпълнението на предприетите мерки.</p>
--	---	--	---

Действия при разрешаване на установен училищен тормоз между учениците в 150.ОУ

По-голямата част от ситуациите на тормоз следва да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.

Първа стъпка: Прекратяване на ситуация на тормоз:

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

- В случай на физически тормоз децата трябва да бъдат разделени, да се прекрати физическият контакт между тях незабавно и да се уведоми класния ръководител.
- Ако ученикът има опасно и неконтролируемо поведение за себе си и за другите, е позволено задържането му на едно място от учител или друг служител на училището.
- Ако ситуацията на тормоз не може да бъде овладяна от наличния персонал на училището се търси помощ от РПУ или на тел.112
- Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това следва да се случи на по-късен етап.
- Важното е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение.

Втора стъпка: Реакции спрямо детето, което е упражнило тормоз:

Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата. Той се прилага от класния ръководител /възпитател.

Подходът за възстановяване на щетите изисква време и по-задълбочен разговор с детето. Важно е учителят със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, да покаже ясно, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик и че се действа с оглед отново да се възстановят ценностите, към които цялото училище се придържа, а не за да бъде наказан. Ключов момент във възстановяването на щетата е, че класният ръководител, педагогическия съветник разговаря с ученика, а ученикът сам избира и решава как ще поправи грешката си, с което отново ще се възстанови нарушената ценност. С това негово решение трябва да се съгласи и ученикът, който е бил потърпевш от тормоза.

Като първа стъпка класният ръководител изслушва детето. Не е желателно детето да се изслушва съвместно с потърпевшото дете. Търси се първоизточникът на агресивното поведение, кое чувство у детето е довело до реакцията (ревност, обида, тъга, безпокойство, притеснение и др.) След изясняване на ситуацията, следва да се постигне на договорка за социално приемливо поведение при друга подобна ситуация, обсъждат се възможни реакции спрямо пострадалия или възникнали щети. Предлага на педагогическия съветник, работа със детето проявило тормоз .

Учителят и педагогическия съветник насочват и следят за изпълнението на конкретна конструктивна роля, която да даде възможност за сублимация (насочване към социално-приемливо поведение, възлагане на конкретни, отговорни задачи).

Класният ръководител за определен период от време проследява поведението на децата и дава обратна връзка.

Трета стъпка: Реакции спрямо дете, което е обект на тормоз:

Работата с деца, които са обект на тормоз, е насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

- Класният ръководител, педагогическия съветник, говорят с детето, по възможност още същия ден, за да разберат какво точно се е случило. В разговора се изразява разбиране на чувствата на пострадалия, не се изказва позиция или отношение към агресора, насочва се детето към начини за справяне с подобни ситуации - избягване на срещи и контакти с лица с агресивно поведение; остава се насаме с или в затворено помещение с него или тях; запазване се спокойствие и по-възможност непоказване на страх и

несигурност в собственото поведение, а изразяване на нежелание да се включи в конфликта, незабавно търсене на подкрепа от доверен човек.

- Подчертава се поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се;
- Класният ръководител, педагогическия съветник наблюдават детето в следващите дни, за да се уверят как се чувства и при необходимост отново да разговарят с него.

Четвърта стъпка: Реакции спрямо наблюдателите:

- Класният ръководител изтъква тези, които са се намесили в защита ценностите на училището или в подкрепа на детето, станало обект на тормоз. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдеще;
- Класният ръководител насърчава учениците за грижа спрямо тормозеното дете.

Училищна система за насочване към други служби.

Създаване на дневник регистър на училището за регистриране на случаи на тормоз между учениците.

Всяка ситуация на тормоз се регистрира и описва от учител, служител, който я е наблюдавал с цел да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция.

Класните ръководители разглеждат вписаните в регистъра случаи и предприемат съответни мерки като взаимодействат с родители на учениците, с учителите и педагогически съветник.

В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, Координационният съвет предлага на Директора да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето”, месната комисия БППМН и полицията.

С настоящия План да се запознаят членовете на педагогическия колектив и служителите в училище.

На родителски срещи да бъдат запознати родителите с цел популяризиране работата на Координационния съвет.